

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

23.1.2008

B6-0053/2008

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B6-0389/2007, B6-0003/2008, B6-0004/2008 ja B6-0005/2008 johdosta

työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Jan Marinus Wiersma, Hannes Swoboda, Katalin Lévai, Adrian Severin ja Jan Andersson

PSE-ryhmän puolesta

romaneja koskevasta unionin strategiasta

Euroopan parlamentin päätöslauselma romaneja koskevasta unionin strategiasta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 3, 6, 7, 29 ja 149 artiklan, jotka velvoittavat jäsenvaltiot varmistamaan yhtäläiset mahdollisuudet kaikille kansalaisille,
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan, jonka nojalla Euroopan yhteisö voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet rotuun tai etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän torjumiseksi,
- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman romanien tilanteesta Euroopan unionissa, 1. kesäkuuta 2006 antamansa päätöslauselman romaninaisten tilanteesta Euroopan unionissa ja 15. marraskuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella annetun direktiivin 2004/38/EY soveltamisesta,
- ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun direktiivin 2000/43/EY sekä yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista annetun direktiivin 2000/78/EY samoin kuin rasismien ja muukalaisvihan torjunnasta tehdyn puitepäättöksen,
- ottaa huomioon perusoikeusviraston julkaiseman raportin rasismista ja muukalaisvihasta EU:n jäsenvaltioissa 2007,
- ottaa huomioon romanien integraation vuosikymmen -aloitteen ja romanien koulutusrahaston, joiden perustamiseen osallistui vuonna 2005 joukko EU:n jäsenvaltioita, ehdokasvaltioita ja muita valtioita, joissa unionin toimielimet ovat merkittävässä määrin läsnä,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
 - A. ottaa huomioon, että 12–15 miljoonaa Euroopan romania kokee vakavaa rakenteellista syrjintää ja kärsii usein suuresta köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä; ottaa huomioon, että Euroopan romanien enemmistöstä on vuosien 2004 ja 2007 laajentumisten myötä tullut Euroopan unionin kansalaisia, joilla on unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen kuuluva oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella,
 - B. ottaa huomioon, että perinteisesti monissa Euroopan maissa asuvien romanien tilanne poikkeaa Euroopan kansallisten vähemmistöjen tilanteesta, mikä oikeuttaa yhteisön tason erityistoimien toteuttamisen,
 - C. ottaa huomioon, että erityisen haavoittuvassa asemassa ovat monet romanit ja romaniyhteisöt, jotka ovat päättäneet asettautua jäsenvaltioon, jonka kansalaisia he eivät ole,

- D. ottaa huomioon, että unionilla on erilaisia välineitä, joita voidaan käyttää romanien syrjäytymisen torjuntaan,
- E. ottaa huomioon, että eräiden unionin jäsenvaltioiden joukkoviestimissä ja poliittisessa keskustelussa oli viime vuonna havaittavissa romanivastaisuuden merkittävä lisääntyminen, ja kyseisissä maissa ilmeni yhä enemmän romaneihin kohdistuneita rasisia väkivallanteita,
- F. toteaa, että edistyminen romanien rotusyrjinnän torjunnassa ja heidän koulutukseen, työhön, terveyteen ja asumiseen liittyvien oikeuksiensa toteutumisessa niin jäsenvaltioissa kuin ehdokasvaltioissakin on ollut epätasaista ja hidasta,
- G. ottaa huomioon, että romaninaiset kokevat kaksinkertaista syrjintää, kun heitä syrjitään sekä romaneina että naisina,
1. tuomitsee jyrkästi ja yksiselitteisesti kaikenlaisen romaneihin ja muihin "mustalaisiksi" leimattuihin ihmisiin kohdistetun rasismien ja syrjinnän;
 2. pitää myönteisenä 14. joulukuuta 2007 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmiä, joiden mukaan Eurooppa-neuvosto on "tietoinen romanien aivan erityisestä tilanteesta koko unionissa" ja "pyytää jäsenvaltioita ja unionia parantamaan kaikin keinoin romanien integroitumista" sekä "pyytää tätä varten komissiota tutkimaan nykyisiä politiikkoja ja ohjauskeinoja ja raportoimaan neuvostolle edistymisestä vuoden 2008 kesäkuun loppuun mennessä";
 3. katsoo, että unioni ja jäsenvaltiot ovat yhdessä velvollisia edistämään romanien osallisuutta ja puolustamaan heidän EU-kansalaisille kuuluvia perusoikeuksia sekä lisäämään pikaisesti ponnistelujaan näkyvien tulosten saamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita ja unionin toimielimiä tukemaan toimia, joita tarvitaan asianmukaisen sosiaalisen ja poliittisen kehyksen luomiseksi romanien sosiaalisen osallisuuden varmistamiseksi sekä heidän kotimaissaan että asuinjäsenvaltioissaan, esimerkiksi tukemaan valtaväestölle suunnattuja valistuskampanjoita, jotka koskevat romanikulttuuria ja romanien integroitumista;
 4. palauttaa mieliin, että kaikki ehdokasvaltiot ovat neuvottelu- ja liittymisprosessissa sitoutuneet parantamaan romaniyhteisöjen integroitumista ja edistämään romanien oikeuksia koulutukseen, työhön, terveydenhoitoon ja asumiseen; kehottaa komissiota arvioimaan sitoumusten täyttämistä ja romanien nykyasemaa kaikissa jäsenvaltioissa;
 5. pitää valitettavana, että komissio ei ole vielä vastannut Euroopan parlamentin 28. huhtikuuta 2005 esittämään pyyntöön tiedonannon laatimisesta siitä, miten unioni yhdessä jäsenvaltioiden kanssa voisi parhaiten koordinoita ja edistää ponnisteluja romanien tilanteen parantamiseksi;
 6. odottaa, että komissio toimittaa ennen kesäkuun 2008 loppua Euroopan neuvostolle kertomuksen, jossa tarkastellaan nykyisiä toimintalinjoja ja välineitä romanien sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi sekä tähänastisen riittämättömän edistymisen taustalla olevia tekijöitä;

7. pitää myönteisinä komission esittämiä aloitteita sekä ilmoitusta tiedonannosta syrjinnäntorjuntastrategian tarkistamisesta, tulevaa vihreää kirjaa maahanmuuttajataustaisten tai epäedullisessa asemassa olevaan vähemmistöön kuuluvien lasten kouluopetuksesta ja aikomusta toteuttaa lisätoimia direktiivin 2004/43/EY täytäntöönpanon varmistamiseksi; pitää erittäin myönteisenä ehdotusta korkean tason romanifoorumin asettamisesta kehittämään tehokkaita toimintalinjoja romanikysymysten käsittelyyn;
8. pitää myönteisenä komission aikomusta tarkastella mahdollisuutta tunnustaa romanit ylikansalliseksi erityisvähemmistöksi;
9. katsoo, että yleiseurooppalaisen kulttuuriyhteisön muodostavien romanien syrjinnän torjunta edellyttää yhteisön tasoista kattavaa lähestymistapaa, jossa tunnustetaan, että päävastuu romanikansalaisten perusoikeuksien suojelusta ja heidän sosiaalisesta, taloudellisesta ja poliittisesta integroitumisesta kuuluu jäsenvaltioiden hallituksille; kehottaa komissiota lähestymään romanikysymyksiä horisontaalisesti ja laatimaan lisäehdotuksia, joilla voidaan luoda yhteisön tasoinen johdonmukainen politiikka romanien sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi, kannustaa jäsenvaltioita ponnistelemaan lujemmin näkyvien tulosten aikaansaamiseksi ja helpottaa jäsenvaltioiden parhaiden käytäntöjen vaihtamista;
10. kehottaa komissiota esittämään vuoden 2008 loppuun mennessä konkreettisia ehdotuksia romanien sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi, esimerkiksi romaneja koskevan puittestrategian ja yhteisön toimintasuunnitelman, joissa painopisteeksi asetetaan romanien omien voimavarojen kehittäminen;
11. kehottaa komissiota nimeämään yhden jäsenistään romanipolitiikan koordinoijaksi; kehottaa komissiota huolehtimaan yksikköjensä asianmukaisista hallinnollisista resursseista, jotta ne kykenevät koordinoimaan aloitteita, ja perustamaan pysyvän yksikön, jota johtaisi Euroopan romanikoordinaattori;
12. kehottaa komissiota ja neuvostoa hyödyntämään olemassa olevia aloitteita, kuten romanien integraation vuosikymmen -aloitetta ja romanien koulutusrahastoa, jotta voidaan lisätä asiassa toteutettavien toimien tehokkuutta;
13. korostaa, että on tärkeää ottaa paikallisviranomaiset mukaan varmistamaan romanien sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi ja syrjinnän torjumiseksi toteutettavien ponnistelujen tehokkuus;
14. korostaa, että kaikkiin romanien oikeuksien ja romaniyhteisöjen sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi tarkoitettuihin hankkeisiin on tärkeää sisällyttää romanien edustajien aktiivinen osallistuminen sekä pitkän aikavälin strategioita romanien ammatillisen pätevyyden kehittämiseksi;
15. katsoo, että Euroopan parlamentin olisi perehdyttävä yksityiskohtaisemmin romanien integraatiota koskevien poliittisten haasteiden eri näkökohtiin;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja Euroopan neuvostolle.